

CLIKIS-Network

kliimasõbralikud kooliköögid

Analüüsi tutvustus
Sirly-Ann Meriküll

Mis on CLIKIS-analüüs?

- Climate Friendly Kitchens in Schools
- Saksa partnerite poolt välja töötatud analüüsimeetod
- 19 aspekti, mida kooliköögi juures hindame

Miks CLIKIS-analüüs?

- Peale analüüsi läbimist on teil juhised süsinikujalajälje vähendamiseks
- Üks köök toodab keskmiselt 30 t CO₂ aastas
- Võimalus vähendada seda **kuni** 40%

Mida analüüsitakse?

Põhikategooriad:

- Toidumenüü ja selle kliimamõju
- Köögitehnika energiakasutus
- Tehnoloogia kasutamise praktikad
- Tegevused toidu ostmisest kuni jäätmekäitluseni

CLIKIS-analüüsi 19 aspekti:

Toidu keskkonnamõju

- 1) Liha osakaal menüüs
- 2) Taimse toidu osakaal menüüs
- 3) Loomse piima osakaal menüüs
- 4) Toiduainete kliimamõju
- 5) Pakendite materjal
- 6) Kraanivee joogiks kasutamine
- 7) Mahetoidu osakaal
- 8) Hooajalise ja kohaliku toidu osakaal

Köögitehnika energiakasutus

- 1) Sügavkülmikute energiakasutus
- 2) Külmikute energiakasutus
- 3) Külmutamine vs sügavkülmutamine

12) Konvektsioonahjude jt seadmete energiakasutus

13) Valgustite tüübid

14) Nõudepesumasinate kasutamine

Tehnoloogia kasutamise praktikad

15) Veesäästlik loputamine

16) Tehnoloogia väljalülitamine puhkusteks

17) Külmikute jt seadmete korraline hooldus

18) "Ootel" seadmete väljalülitamine

Jäätmed

19) Jäätmekäitluspraktikad

Kuidas analüüs läbi viiakse?

- Kaks köögi külastust:
  - 1) Vaatlused (2-4h), energiatarbe mõõtmine, vestlused
  - 2) Tulemuste tutvustamine köögipersonalile, soovitud muudatusteks
- Kokkade koolitus
  - teooria sakslaste, töötuba meie poolt
  - ootame igast koolist osalema vähemalt ühte kokka

Mis on analüüsi tulem?

- 1) Keskkonnasõbralikuma menüü soovitused;
  - 2) soovitused energiasäästuks köögis;
  - 3) soovitused jäätmekäitluseks.
- Soovituste sisseviimisel rohemärgis ja sertifikaat.

Näiteid soovitudest:

- Jäätmete sorteerimise süsteemi väljatöötamine
- Täisväärtusliku taimse toidu osakaalu suurendamine menüüs
- Maheda/kohaliku toidu osakaalu suurendamine menüüs
- Köögitehnika väljavahetamine energiasäästlike vastu

Tänaan kuulamast!

